

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

VI. De Medicis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](#)

tumlibet docti, & alioqui habiles, gradus hujusmodi, vel eorum aliquem palam vel privatim recipere valeant, nisi Doctores videlicet, ac Regentes, Magistri & alii Professores jam ad cathedras & lecturas recepti, in Italia infra tres, extra verò illam infra sex menses à die publicationis presentium computandos: reliqui vero ad cathedras, & alias lecturas ibidem in posterum assumendi ante illorum receptionem in Rectoris, vel aliorum superiorum: Eligunt autem in Rectores vel Cancellarios ante electionem, aut saltem admissionem in ordinarii loci, vel ejus in spiritualibus vicarii; Ad promovendis Scholaris, & alii prafati ante illorum promotionem in eisdem ordinarii, seu ejus vicarii, aut Doctorum aliorum promoventium manibus, prævio etiam processus, vel debita informatione, quantum eis sufficiere videbitur, super religione fideiæque catholicae. Rectorum, Cancellariorum, Doctorum, Lectorum, & promovendorum corundem per ipsos locorum ordinarios, vel eorum Vicarios ritè facta præcedente, eandem catholicam fidem, verbis juxta formæ infra scriptæ tenorem conceptis palam & solemniter profiteri teneantur. Et desuper instrumentum publicum confici, ac de processu, seu informatione, & fidei professione in privilegio Doctoratus vel alterius gradus hujusmodi, specialis ac de verbo ad verbum mentio & relatio fieri debeat, auctoritate Apostolica tenore presentium perpetuò statuimus & ordinamus. Forma autem * dicitæ professionis fidei hæc est: Ego N. firma fide credo & profiteor omnia & singula quæ continentur in Symbolo fidei, quo S. R. E. utitur, videlicet: Credo in unum Deum, patrem omnipotentem, factorem cœli, & terra, visibilium omnium, & invisibilium. Et in ipum Dominum Iesum Christum filium Dei unigenitum. Et ex patre natum ante omnia secula. Deum deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum non factum, confubifantiam patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de cœli. Et incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria virgine, & homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus, & sepultus est. Et resurrexit tertia die secundum scripturas. Et ascendit in cœlum, sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria judicare vivos & mortuos, cuius Regni non erit finis. Et in Spiritu sanctum Dominum, & vivificantem, qui ex Patre, filioque procedit. Qui cum Patre & filio simul adoratur, & conglorificatur, qui loquuntur est per Prophetas. Enam sanctam, catholicam, & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum Baptismum in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi seculi, Amen. Apostolicas & Ecclesiasticas traditiones, reliquiasque ejusdem Ecclesie obseruationes, & constitutions firmissime admitto, & amplector. Item, sacram scripturam, iuxta eum sensum, quem tenuit & tenet sancta mater Ecclesia, cuius est judicare de vero sensu & interpretatione sacrarum scripturarum, admitto; nec eam unquam nisi iuxta unanimem consentium ecclesiarum, & interpretabor. Profiteor quoque septem esse vera & proprie Sacraenta novæ legis, à Iesu Christo Domino nostro instituta, arque ad salutem humani generis, licet non omnia singulis necessaria, scilicet, Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Poenitentiam, Extremam unctionem, Ordinem, & Matrimonium; illaque gratiam conferre, & ex his Baptismum, Confirmationem, & Ordinem sine sacrilegio reiterari non posse. Recepio quoque & approbatos Ecclesie catholica ritus in superdiectorum omnium Sacramentorum solemni administratione recipio & admitto. Omnia & singula quæ de peccato originali, & de justificatione in sancta Tridentina Synodo definita & declarata fuerint, amplector & recipio. Profiteor pariter in Missa offerre Deo verum, proprium, & propitiatorium sacrificium,

pro vivis & defunctis, atque in sanctissimo sacrificio Sacramento esse verè, realiter, & substantialiter corpus & sanguinem, una cum anima, & divinitate Domini nostri Iesu Christi, fierique conversionem substantiae panis in corpus, & totius substantie vestimentum, quam conversionem catholica Ecclesia confirmationem appellat. Fatoe etiam sub alterius specie torum arque integrum Christum, verumque sacramentum sumi. Conflante teneo purgatorium animasque ibi derentis fidelium suffragia invocare littere & Sandos, unà cum Christo regnare, utrumque invocando esse, eosque orationes Deo per offerre, atque eorum reliquias esse venerandi. Iter affero imagines Christi, ac Deipara semper virginem, necnon aliorum Sanctorum habendas & venerandas atque eis debitum honorem ac veneracionem impor- endam. Indulgentiarum etiam porficiens i Chiesa Ecclesia relictam fuisse, illarumque eum Chilias populo maximè salutarem esse affirmo. Sanctum Cas- liacum & Apostolicam Romanam Ecclesiam omnibus Ecclesiarum matrem & magistrum agnolo. Reconosci Pontifici beati Petri Apostolorum Principi famam ac Iesu Christi Vicario, veram obedientiam spanda. Iuro. Catera item omnia a sanctis canonicis, conciliorum Conciliorum, ac praecipue à facolanda Tridentinando tradita, definita, & declarata, indubitate pio, atque prothecor: simulque contra omnia, quæ hareles quiscentia ab Ecclesia damnatae & regis & anathematizatas, ego pariter damno, rejiicio, & anathematizo. Hanc veram catholicam fidem, excepto nemo salvus esse potest, quam in praesenti profecto, & veracritereno, candem integrum & immutabilem usque ad extremum vita spiritum conservatam Deo adjuvante retinere, & confiteri, atque iustificari, deitatem, seu illis, quorum cura ad me in manu eius possit, teneri, doceri, & practicari, quantum in mea potest raturum. Ego idem N. spondeo, vero, uero, uero, Deus adjuvet, & haec sancta Dei Evangelia.

TITULUS VI. DE MEDICIS.

Pius Quintus.

Fidei professionem prescriptam & iuxta iuramentum suum redditum emittere debent Medicis, nec ultra dicendum ipsorum numerum infirmis spiritualia remedia confunduntur, sicut admontos.

CAP. I.

Svpra gregem Dominicum nobis vigilans & invi- tatus creditum vigilius speculator, pourtrahit de- per conceditor, exercentes officia, adeo, ut quæ animarum saluti cum divini nominis gloria conser- veant, libenter intendimus, ut Chilii bachelori baptis- tum in peccata lapsi, per Sacramentum penitentia Dei reconcilietur. Sanè, cum infinitas corporalium no- nunquam ex peccatis provenient, dicoen Domino la- guido quem sanaverit: Vade, noli amplius peccare, te- quid deterius tibi contingat: ac propterea provide fide- rec. Innocentius a III. prædictissimus noster Medicis pro- ceperit, ut, cum eos ad agrotos vocari contigerit, ap- arte omnia moneant, ut amarum Medicis vocet, & cum eis hoc in extrema agiudiue confititus fuisse, in delperationis articulum incidat. Nos igitur volentes hoc tam salutare preceptum nella tempore precipitare aboleri, sed semper observari, confirmationem perfrin- hac nostra in perpetuum valiuha confitucionem faci- a Decreto magni Concilii Latrenensis sancto.

mus, & decernimus, quod omnes Medici cum ad infirmos in lecto jacentes vocati fuerint, ipsos ante omnia moneant, ut idoneo confessori omnia peccata sua juxta ritum S.R.E. confiteantur, neq; tertio die ulterius eos visitent, nisi longius tempus infirmo confessor ob aliquam rationabilem causam, super quo ejus conscientiam oneramus, concederet, & eis per fidem confessoris inscriptis factam confiterit, quod infirmi, ut præmittitur, peccata sua confessi fuerint. Conjunctos vero, ac omnes familiares & domesticos infirmi in Domino rogamus & monemus, ut de infirmitate parochum certiores faciant, ac tam parochus, quam conjuncti & familiares prefati infirmum ad confessionem peccatorum suadent & inducent. Quod si qui Medicorum præmissa non observaverint, ultra poenam in dicta constitutione contentas, quas incurre declaramus, perpetuo sint infames, & gradu medicina, quo insigni erant, omnino priventur, & à Collegio seu universitate Medicorum ejiciantur, ac poena etiam pecunaria arbitrio ordinariorum, ubi deliquerint, multentur. Et, ut hæc omni inviolabiliter observentur, volumus, & eadem auctoritate præcipimus & mandamus, ut nullus posthac ubique locorum Medicina Doctoretur, aut ei quomodolibet medendi facultas a quovis collegio & universitate concedatur, nisi omnis in praesenti nostra constitutione contenta medio eorum juramento, coram Notario publico & testibus, observare in eorum manibus, vel ordinari juverint, & de hujusmodi juramentis in privilegio, seu licentia mendendi specialis mentio fiat. Quod si collegia & universitates prefata non recepto a promovendis juramento hujusmodi, eisdem ad gradum prædictum promoverint, aut eisdem mendendi licentiam præfilterint, ponam præstationis facultatis alios ulterius doctorandi incurvant. Mandantes in virtute sanctæ obedientie omnibus & singulis venerabilibus fratribus, Patriarchis, Primatebus, Archiepiscopis, & Episcopis, quatenus in civitatibus & diocesibus propriis, præsentes nostras literas publicari faciant, ac iuramentum prædictum à Medicis iam promotis, seu licentiam mendendi habentibus, omnibus iuriis remedii exstant, neque aliquos ad mendendum in civitatibus & diebus predictis admittant, nisi eis consisterit eisdem juramento hujusmodi præstissime, & cumtunc, & jurare ac iuramentum hujusmodi jam præfatum exhibere reculantes, gradu medicina, & omnibus privilegiis eisdem Medicis, tam conjunctum, quam divisi, & eorum cuilibet concessis per quovis etiam Romanos Pontifices privent, ac ab ingredi Ecclesiæ arceant docentes resipuerint. Rom. 8. Martii 1566.

Gregorius XII.

Medici Iudei & infideles ad Christianorum curandos morbos non admittantur.

C. AP. II.

Arias pax mem. Paulus Papa quartus prædecessor noster edita perpetua constitutione inter alia sancivit, ne Medicus Iudei etiam vocati & rogati ad Christianorum agrotantum curam accedere, aut illi interesse possent: quam constitutionem postea Pius Papa quintus etiam prædecessor noster per suas literas approbat, innovavit, & confirmavit, & robur perpetua firmitatis obtinere decrevit: ac voluit, & sub imitatione divini iudicij præcepit & mandavit, omni in eadem constitutione contenta in posterum firmiter observari, non solum in terris & dominis sancta Romana Ecclesiæ subjectis, sed etiam ubique locorum. Quia tamen nobis non sine magna animi nostri molesta innovuit, ea minime observari, sed multis adhuc ex Christianis hominibus esse, qui dum suos corporum languores illicitis mediis, & præciū de Iudeorum ac aliorum infidelium opera sanari cupiunt, vera salutis animalium suarum & corporum simul immemores sunt, & (quod valde dolendum est) in damnatione

eterna maximum sepe discrimen incident, medicis Iudeis & infidelibus hujusmodi ad ipsorum curationem vocatis & adhibitus: unde fit, ut & Iudeis ac aliis infidelibus magna detur delinquendi occasio, & simul salutare præceptum negligatur ab Innocentio Papa III. similiter prædecessore nostro in Concilio generali quondam emisum, & deinde à prædicto Pio V. innovatum, quod omnes medici cum ad infirmos in lecto jacentes vocati essent, ipsos ante omnia monerent, ut idoneo confessori omnia peccata sua juxta ritum sancta Romana Ecclesia confiterentur ^a, neque tertio die ulterius eos visitarent nisi longius tempus infirmo confessor ob aliquam rationabilem causam, super quo ejus conscientia onerabatur, concessisset, & eis per fidem confessoris inscriptis factam confiterit, quod infirmi, ut præmittitur, peccata sua confessi fuerint. Conjunctos vero, ac omnes familiares & domesticos infirmi in Domino rogamus & monemus, ut de infirmitate parochum certiores faciant, ac tam parochus, quam conjuncti & familiares prefati infirmum ad confessionem peccatorum suadent & inducent. Quod si qui Medicorum præmissa non observaverint, ultra poenam in dicta constitutione contentas, quas incurre declaramus, perpetuo sint infames, & gradu medicina, quo insigni erant, omnino priventur, & à Collegio seu universitate Medicorum ejiciantur, ac poena etiam pecunaria arbitrio ordinariorum, ubi deliquerint, multentur. Et, ut hæc omni inviolabiliter observentur, volumus, & eadem auctoritate prædictum approbamus, confirmamus, & innovamus, ac inviolabiliter observari mandamus, atq; hac nostra in perpetua valitura constitutione, eisdem constitutionibus & præceptis pro firmiori illorum observatione adentes, universis utriusq; iuxta Christi fidelibus districte inhibemus & interdicimus, ne posthac Iudeos vel alios infideles ad ipsorum Christianorum agrotantium & infirmorum curam vocent, seu admittant, aut vocari, admittivit faciant, concedant, vel permittant.

TITVLVS VII.
DE CONCILIIS.

Leo Decimus, in Concilio Lateranensi.

Summi Pontifici auctoritas supra Concilium effe multis exemplis & pragmatica sanctione in Concilio Bafiliensi decreta abolitione probatur.

C. AP. I.

Pastor eternus gregem suum usque ad consummationem seculi nunquam deseruit, ita Apostolo testete, obedientia dilexit, ut pro expiando primi parentis inobedientia peccato seipsum humiliaverit, factus obediens usq; ad mortem, migratus vero ex mundo ad patrem, in soliditate petra Petrum eiusq; successores vicarios suos instituit, quibus ex libro Regum e testimonio ita obediens necesse est, ut qui non obedierit morte moriatur, & ut alibi legitur, in Ecclesia esse non potest qui Romani Pontificis cathedram deserit, quoniam d' Augustino e, Gregorioq; auctoribus, sola obedientia est mater, custosq; omnium virtutum, sola fidei meritum possidens, sine qua quisq; infidelis convincitur, etiam si fidelis esse videatur. Itaque nos eodem Petro docente solliciti esse debemus, ut quæ à Rom. Pont. prædecessoribus nostris, præfertim in sacris Concilis pro obedientia hujusmodi auctoritatis, libertatisque Ecclesiastica, & sedis Apostolica defensione mature, & ex legitimis causis inchoata sunt, nostro studio, cura, & diligencia debite abolvantur, & ad opiatum finem perducantur, simplicium quoque anima quarum etiam rationem Deo redditum sumus, à dolis & laqueis tenebrarum Principis liberentur, sane fœl. rec. Iulius Papa secundus prædecessor noster, post indicium ex legitimis tunc expressis causis, de venerabilium fratrum suorum sanctis Rom. Ecclef. Cardin. de quorum numero tunc eramus,

a C. cum infirmitas, de paupertate, & remission. b Philipp. c. Reg. 15. d August. in opere Monachorum. e Gregor. H. moral.